

Devět otázek pro žadatele o titul Ekoškola
Základní škola praktická a základní škola speciální Králíky

1. Kdo je součástí pracovního týmu Ekoškoly, jak byl tento tým vybrán a jak funguje? Jakým způsobem jsou žáci zapojeni do rozhodování, jakou mají zodpovědnost?

Náš pracovní tým Ekoškoly tvoří někteří žáci z minulého složení týmu + žáci noví, dále pak pan školník, pí. učitelka a os. asistentka. Ekotým jsme se snažili vytvořit tak, aby v něm byli zástupci ze všech našich tříd. V minulém období nejmenší žáky zastupovala paní učitelka Juránková – třídní učitelka, ovšem v letošním školním roce byli do 2. ročníku integrováni žáci, kteří jsou vzděláváni dle RVP ZV – jedna z nich je členem Ekotýmu. Jak fungujeme? Téměř každé pondělí odpoledne se sejdeme a zhodnotíme naši práci za předešlý týden. Dále pak naplánujeme další činnost, popřípadě diskutujeme o řešení aktivit, které se jeví obtížné (např. když nemůžeme něco splnit z důvodu nedostatku finančních prostředků, snažíme se vymyslet řešení, které by bylo méně finančně náročné). Pokud je třeba něco rozhodnout, sejdeme se, vytvoříme anketu, kterou následně vyplní všichni žáci naší školy a dle výsledků teprve rozhodujeme o konečném řešení našeho plánu. V podstatě všichni členové našeho týmu jsou zodpovědní za plnění cílů Ekoškoly. Někdo kontroluje např. hlavice u topení, teplotu v místnosti, spotřebu a šetření energiemi, někdo váží odpad, kontroluje třídění, atd. Žáci mají též na starost informovat učitele o výsledcích jednání, úkolují je konkrétními činnostmi. A kdo jsme jmenovitě? 9. a 7. ročník: Villímová E., Melicharová K., Bartoníčková D., Loufková K., Augustová T., 8. a 6. ročník: Skotáková K., Doubínková M., Muchová K., Vyšohlídková A., 5. a 4. ročník: Martincová N., Postl L., 1., 2., ročník a žáci pomocné školy: Chaloupecká M. Dále pak Uhlíř A., Honyisová L., Nesvadbová I.

2. Jak jste provedli analýzu ekologického stavu své školy a k jakým zajímavým zjištěním jste dospěli? Kdo pomáhal při sestavování a zpracování analýzy?

Při sestavování a zpracování analýzy se podílel náš ekotým a prostřednictvím anket byla zapojena celá škola včetně učitelů. Při tvoření analýzy jsme se zaměřili především na slabé stránky naší školy, aby bylo každému zřejmé, co a jak je potřeba zlepšit.

Nejprve se sešel náš tým, kde jsme se dohodli, jak srovnávací analýzu budeme vytvářet. Použili jsme své vlastní dotazníky (stejně jako před 2 roky), které vyplňovali všichni žáci školy, a dotazníky Ekoškoly, které byly rozděleny dle náročnosti do jednotlivých ročníků. Vypracování analýzy bylo započato na ekovýchovném pobytu v Horním Maršově (1. 12.) – všichni třídní učitelé se svými žáky (práce ve třídním týmu, náměty žáků zapisovali třídní učitelé), dále v následujícím týdnu ve škole. Výsledky jsme zpracovali v rámci setkání ekotýmu. Na schůzi ekotýmu jsme porovnali výsledky předešlé a nynější analýzy. Vše zapsali do tabulek a srovnávací analýza byla hotova. Z výsledků srovnávací analýzy vyplynulo to, že žáci naší školy třídí odpady s větším přehledem než v minulosti, i když si někteří z nich občas ještě s nějakými obaly neví rady.

Při pročitání minulé analýzy, plánu činnosti bylo pro nás potěšující, kolik práce jsme za dva roky udělali. Mrzí nás pouze, že jsme nebyli schopni uskutečnit naše vize, které jsou finančně více náročné, anebo jsou limitovány tím, že budova, pozemky jsou majetkem města, které není naším zřizovatelem. Ohrožování jsme rovněž občasnými výroky a jednáním města za našimi zády o tom, že nám odejmou školní pozemek, protože by na něm byly krásné parcely, že nás přestěhují do jiné, pro nás nevyhovující budovy, tu naši využijí jinak...

3. Jak jste se dohodli na cílech svého plánu činnosti? Kdo a jakým způsobem pomáhal při sestavování plánu? Jakým způsobem ve škole nakládáte s odpady?

Plán činností jsme sestavovali na schůzi ekotýmu. Na jeho vzniku se podíleli zástupci všech tříd naší školy za výrazné pomoci a vedení koordinátora (vzhledem k postižení žáků). Vznikl především na základě předešlého plánu činností a srovnávací analýzy. V plánu jsou zahrnuty jak úkoly, které je třeba dělat neustále a je zapotřebí v nich pokračovat, tak i nové cíle, které nás posunou dále k lepšímu ekologickému stavu na naší škole. Bohužel některé cíle jsou nerealizovatelné díky finanční náročnosti

a problému popsaném výše.

Jak třídíme odpady? V každé třídě máme koše na papír, plast a bioodpad, na chodbě pak velký koš na elektro, baterie, sklo a plasty. Bioodpad vynáší paní uklízečka do kompostéru, (občas také „nakrmíme“ žížaly v „akváriu“), papír a plasty ze tříd vynášejí žáci (služby) vždy v pátek poté, co je zváženy členy ekotýmu. Papír a plasty ze sboroven a ředitelny vynáší paní uklízečka. V kuchyňce při vaření rovněž třídíme bioodpad a plasty, vynášejí si je žáci, kteří vaří. Na každé budově máme umístěn kontejner na sklo – ten vynáší paní uklízečka, popř. pan školník. Baterie a elektroodpad jsou vyváženy po naplnění boxů v rámci projektu Recyklohraní.

Cca 3x ročně je vyhlášena sběrová akce na papír (vloni nebyla pořádána, protože nebyl papír vykupován). Sběrovou akci vyhlásí po jednání ekotýmu koordinátorka, na starosti ji má pan školník. Ve sběrném týdnu žáci nosí do školy papír, který o velké přestávce nosí panu školníkovi, který vše zváží a zapíše do tabulek. Poté je vyhodnocen nejlepší sběrač. Sběr je odvezen za pomoci žáků 9. Ročníku. Z výtěžku jsou financovány nákupy krmiva pro ptáčky, ježka, byla zakoupena odrazová folie za radiátor, bylo přispěno žákům, kteří jeli za zvířátky do lesa s myslivci s pytli kaštanů), na dopravu. V rámci ekologického týdne bude z výtěžku přispěno na ocenění žáků.

Asi 2x ročně je vyhlášena sběrová akce na zpětný odběr elektrospotřebičů a baterií v rámci Recyklohraní. Jedná se o sběr velkých a malých spotřebičů, malé spotřebiče se však sbírají celoročně. V rámci akce jsou osloveny místní MŠ – jsou pro ně vytvořeny letáčky, za donesený elektrospotřebič dítě dostane keramické zvířátko. Další sběrová akce je naplánována na duben – květen.

Do MŠ jsme umístili boxy na baterie, které zhotovily děti navštěvující školní družinu. Při poslední kontrole (před 14 dny) bylo zjištěno, že je nutné vytvořit nový box do jedné ze školek. Zářivky a žárovky odnáší pan školník do sběrného dvoru. Tonery z kopírky recyklujeme – staré náplně vracíme k naplnění.

V současné době pan ředitel přijal nabídku Elektrowinu, čili naše škola se zapojí i do této recyklační akce – 7. 4. byly do školy dodány boxy na sběr vysloužilých elektrospotřebičů.

4. Jakým způsobem monitorujete a vyhodnocujete naplňování plánu činností? Jak daleko jste v naplnění svých cílů pokročili?

Vyhodnocování a monitorování cílů u nás probíhá na každé schůzi ekotýmu. Zhodnotíme, co již máme splněno, co je teď potřeba udělat, a zapíšeme do plánu činností a sešitu ekoschůzek. Ze svých cílů momentálně plníme tak 70%. Čekají nás velké akce, které jsou závislé na počasí a na dodání sponzorského daru. Den Země – úklid okolí školy, břehů Hedečského potoka je naplánován na 14. 4. Tradiční Ekologický týden je naplánován na 26. – 29. 4. Práce na školním pozemku začnou až po celkovém oteplení (v současné době tu teprve kvetou sněženky a bledulky). Největší akcí však bude malování chodeb – čekáme na dodání slíbených barev od sponzorů (Teluria Skrchov – 100 kg bílé barvy + tónovací barvy, Spolchemie Slaný – 400 kg barvy). Štetce a malířské válečky jsou již ve škole (Spoka Pelhřimov, Výroba štětců Z. Vala Uherské Hradiště). Bohužel některé cíle nejsou splnitelné – jsou to cíle týkající se energetických úspor. Naše budova je v majetku města, kterému platíme nájem. Naším zřizovatelem je ovšem Pardubický kraj. V současné době město řeší existenční otázky (obrovské zadlužení minulé vlády), čili je pravděpodobné, že ani slibovaná každoroční výměna oken v jedné třídě nebude uskutečněna (podařilo se nám však vyměnit okna v jedné třídě v listopadu 2010). Ani při jednání zástupců našeho ekotýmu s paní starostkou nebylo patrné, že by byla nakloněna investicím do naší budovy.

5. Jak se žáci seznámili s tématy Ekoškoly?

Témata Ekoškoly žáci „znají“ již z předešlých let. Opakovaně se s nimi setkali při zpracování analýzy školy, při zpracovávání dílčích úkolů, kterými je „úkoluje“ ekotým. S tématy se setkávají při výuce. Rovněž zástupci tříd, kteří jsou členy Ekotýmu, pravidelně informují své třídní učitele i žáky o tom, o čem se jednalo na schůzce ekotýmu. Ze schůzek se pořizují zápisy. Ke všeobecné informovanosti však slouží informační nástěnka u vchodových dveří školy, kde jsou vyvěšeny výsledky analýzy, plán činnosti, plán schůzek v daném měsíci, výsledky analýzy, ... Je zde rovněž vyvěšen Ekokodex. Ekotémata ve výuce:

Český jazyk – zpracování anketních otázek, úřední dopis, články k ochraně přírody, mluvní cvičení – co dělat s odpady, péče o přírodu, zvířata, ...), vytvoření básniček – ekokodex, nižší ročníky – ekologická pravidla třídy

Fyzika – sledování spotřeby vody, plynu, elektřiny, úkol Recyklohraní

Informatika – vytvoření anket, ekopravidel, e-mailová komunikace se sponzory (úřední dopis)

Pracovní vyučování – keramické tabulky odborných učeben, péče o ježka, výzdoba školy, výstavy, péče o květiny, čištění jezírka, akvária, úpravy okolí školy a školního pozemku, obnova hřbitova odpadků, sběr kaštanů pro zvířata, sběr bylin

Výtvarná výchova – malování chodeb, koláže, plakáty k tématům třídění odpadu, recyklace (soutěže Recyklohraní), průběžná výzdoba, soutěž Animalfest (Ekocentrum Paleta Pardubice)

Matematika – slovní úlohy s eko tématikou, využití vážení odpadů ve škole

Tělesná výchova – turistika – návštěva školek – roznos letáků, odnos baterií, elektrospotřebičů

Občanská výchova – využití pracovních listů Ekoškoly (Osvětlení, Co nám poví obal, Pitná voda – spotřeba, Den bez aut), Ekoabecedy (mobily, odpady)

Školní družina – v každém měsíci je věnován 1 den ekologii (třídění odpadů, ...), žáci se podíleli na výtvarném ztvárnění ekokodexu, vyrábí nádoby na baterie do školek

6. Jakým způsobem jste informovali ostatní o své činnosti (vně i uvnitř školy)? Jak jste do práce na programu zapojili ostatní ve škole? Jaké kontakty a jakou spolupráci se vám podařilo navázat s širší veřejností? Podařilo se vám uspořádat nějakou akci pro veřejnost?

Naše škola je poměrně malá, tudíž se vlastně na plnění plánů témat Ekoškoly podílíme určitým dílem všichni. Jednotliví členové ekotýmu vždy po schůzce informují třídní učitele, své spolužáky, jsou pověřováni předáním úkolu jednotlivým učitelům. U vchodu do naší školy je nástěnka, která obsahuje aktuality činností Ekotýmu, plán činností, který neustále podle vývoje monitorujeme a v neposlední řadě samozřejmě i náš Ekokodex. Píšeme články do školního časopisu, který dáváme také do městské knihovny, do městského muzea, na radnici, našemu sponzorovi. V žádostech o sponzorské dary bylo uvedeno, že plánovaná akce proběhne v rámci plnění plánu činnosti Ekoškoly.

Od roku 2005, kdy jsme se poprvé zapojili do projektu ŠUŽ, zapojujeme do všech našich činností partnery, dáváme svým partnerům o své činnosti vědět. Máme vytvořenu sponzorskou smlouvu s Pekárny Falta (uklízíme parčík u jeho provozovny, zdobíme prodejnu, on nám poskytuje finanční dar). Při projektech spolupracujeme s Městskou knihovnou Králíky a Městským muzeem Králíky. Pro klub maminek EMMA pořádáme keramické dílny. S myslivci chodíme za zvířátky do lesa (leden), pro něž vždy na podzim nasbíráme kaštany). Největší akcí ovšem je vtažení rodičů do života školy v rámci projektu OP VK Škola plná života. Jsou pro ně naplánovány vánoční a velikonoční dílny (proběhly již dvě), kde se svými dětmi (i bez nich) vytvářejí sváteční dekorace do svých bytů. Kromě toho jsou naplánovány pro ně aktivity sportovní (proběhl bowling děti – rodiče – učitelé), exkurze – výlety, naučné besedy. V rámci tohoto projektu jsou naplánovány 2 ekovýchové aktivity. Jedna proběhla v období říjen – prosinec – projekt Po stopách našich předků (výstupem je pexeso a příručka, panely s výstupy projektu umístěné Městské knihovně Králíky), týdenní ekovýchový pobyt v SEVERu v Horním Maršově. Druhý projekt proběhne na jaře roku 2012 – projekt zaměřený na regionální poznávání krajiny a dalších ekotémat a týdenní ekologický pobyt v SEV Sluňákov. Od června jsou pedagogové zapojeni do projektu SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách. V rámci něho jsou připravováni na realizaci tohoto náročného projektu, jehož výstupem bude příručka a kalendář (každý měsíc jiné téma regionu – odpady, voda, půda, živočichové, ...). Díky spolupráci se Společností pro zvířata byl v prosinci pro naše žáky uspořádán ekovýchový program na téma ochrana zvířat, dřevo, výroba svíček ze včelího vosku, zdravá výživa. V minulém roce jsme této společnosti poskytli prostory školy pro prázdninové aktivity.

7. Jakým způsobem jste sestavili váš ekokodex?

Každý třídní učitel (učitel českého jazyka) dostal za úkol v rámci hodin českého jazyka zpracovat se žáky anketu, ve které se měli vyjádřit, jaká ekologická pravidla by měla být závazná pro všechny ve škole. Výsledky jsme na schůzce ekotýmu porovnali s předchozím ekokodexem a zjistili jsme, že jsou téměř totožná. Některá pravidla jsme se snažili dát do souhrnných hesel, ovšem celý obsah nám byl podkladem pro vytvoření básničky. Na té se podíleli žáci 9., 7., 6., 5., 4. ročníku a dva žáci pomocné školy. Pracovalo se ve smíšených týmech, pomáhaly jim osobní asistentka L. Honyisová a I. Nesvadbová. Pravidla s básničkami byla výtvarně ztvárněna – základem zůstal ježek, náš znak, který byl obohacen o malůvky, na nichž se podíleli žáci navštěvující školní družinu a žáci 5. ročníku při výtvarné výchově.

8. Jak hodnotíte svou zkušenost s programem Ekoškola?

Program Ekoškola se vzájemně prolíná s ostatními projekty, do nichž je naše škola zapojena – Zdravá škola, Ověřování standardů kvality komunitních škol, v neposlední míře krajská soutěž Zelený ParDoubek, která je vyhlašována jednou za dva roky. Vzhledem k postižení našich žáků se snažíme co nejvíce je připravit na budoucí život, včlenit je do „zdravé“ společnosti. Jejich činnost v tomto projektu tomu dost výrazně napomáhá – podíl na rozhodování, budování pocitu zodpovědnosti, jednání s partnery, s institucemi, navrhování změn, ...

V červnu 2010 ekotým absolvoval vzdělávání ekotýmu v Hradci Králové.

Přiznávám, že práce v projektu před 2 lety byla snazší – členové týmu byli zapálení žáci, kteří s chutí se podíleli na činnostech, navrhovali změny, byli akční, byli hrdí na to, jaké aktivity vykonávají. Bohužel velká část těchto „tahounů“ odešla a neustálá pozitivní motivace žáků je na mně a mých kolezích. Faktem je, že naše škola je díky své ekovýchovné činnosti „známá“. Je příjemné, když nás znají v různých ekologických střediscích, nemají strach uspořádat pro naše děti program při ekovýchovných pobytech. Naše škola zároveň pomáhá ostatním školám (zvláště ZŠ Červená Voda) se sepsáním projektových žádostí o finanční prostředky (MŠMT, ŠUŽ), předáváme naše zkušenosti se zapojováním partnerů do života školy, do ekovýchovných aktivit.

9. Uveďte jakékoliv další informace, které vám připadají důležité.

Naši školu v současné době navštěvuje 41 žák (z toho tři žáci s těžším stupněm postižení). V březnu došlo k přejmenování naší školy na ZŠ praktická a ZŠ speciální Králíky (5 žáků má středně těžké či těžké mentální postižení). Na škole působí 8 pedagogických pracovníků (včetně ředitele školy, vychovatelky ŠD a pedagogické asistentky, ovšem 2 pedagogičtí pracovníci jsou zaměstnání pouze na částečný úvazek), 1 osobní asistentka, 2 provozní zaměstnanci – uklízečka a školník. Ekologickou výchovou se aktivně zabýváme od roku 2002. V současné době zároveň pracujeme na žádosti o obnovení titulu Zdravá škola.

Naše úspěchy r. 2010 – 2011:

Krajská soutěž Zelený ParDoubek – 1. místo v kategorii Speciální školy, absolutní 2. místo ze všech zúčastněných škol (před 2 lety jsme byli absolutními vítězi, ovšem nynějšímu absolutnímu vítězi ZŠ Ronov n. Doubravou jsme pomáhali se sestavením projektu v rámci ŠUŽu)

Získání titulu Ekologická škola Pardubického kraje 1. stupně

Finanční příspěvek Pardubického kraje na ekovýchovný pobyt žáků v Sedmihorkách (září 2010) – žádost podána ve spolupráci s občanským sdružením Společnost pro Heřmanice

Úspěšná grantová žádost OP VK 1,2 Škola plná života (jedna z klíčových aktivit je zaměřena na ekovýchovné aktivity žáků)